

Taalpeiling basisonderwijs van start

Zo'n 5.000 kinderen, verspreid over ongeveer 225 basisscholen, nemen vanaf 2 mei deel aan het tweede onderzoek in het kader van het project 'Periodieke peiling van het onderwijsniveau'. De nu komende peiling zal gegevens op moeten leveren over de beheersing van de Nederlandse taal aan het eind van het basisonderwijs. Na de peiling van het onderwijsniveau op het gebied van rekenen aan het eind en halverwege het basisonderwijs die in 1987 plaatsvond, is nu het onderdeel taal aan de beurt. In 1989 zal voor dat vak de stand van zaken halverwege het basisonderwijs worden onderzocht.

Het project 'Periodieke peiling van het onderwijsniveau' (PPON) is een samenwerkingsproject van het Instituut voor Toetsontwikkeling (CITO) in Arnhem en het Instituut voor Onderzoek van het Onderwijs (SVO) in Den Haag. De werkzaamheden worden in opdracht van het ministerie van Onderwijs en Wetenschappen uitgevoerd. De bedoeling van het project is informatie te verzamelen over de feitelijke stand van zaken in het onderwijs. Die informatie kan gebruikt worden in de discussies over de kwaliteit van het onderwijs.

Werkwijze

Om te kunnen nagaan wat de kinderen aan het eind van de basisschool op het gebied van 'taal' kennen en kunnen, is de leerstof voor dat vak in vier toetsonderdelen opgesplitst. Het eerste onderdeel bevat toetsen voor lezen, taalbeschouwing, stijl, grammatica, spelling en interpunctie. Dit onderdeel wordt door alle leerlingen gemaakt. Het tweede onderdeel behelst toetsen voor luisteren, het derde voor schrijven en het vierde en laatste voor spreken. Deze laatste drie onderdelen worden niet door alle leerlingen gemaakt, maar door ongeveer eenderde van het aantal leerlingen. Leerkrachten hoeven de toetsen

niet zelf af te nemen, dat gebeurt door speciaal daarvoor getrainde toetsassistenten. In totaal is met het afnemen van de toetsen per school ongeveer één dag gemoeid. Alle kinderen krijgen dan 's morgens het eerste toetsonderdeel voorgelegd, en 's middags één of meer van de andere onderdelen. Eind mei zal de peiling voor de meeste scholen achter de rug zijn.

Een uitzondering moet gemaakt worden voor die scholen die het onderdeel 'spreken' zullen doen. Omdat het daarbij gaat om spreeksituaties die niet klassikaal te organiseren zijn, zullen op de betreffende scholen in de maand juni de spreektoetsen worden afgenomen.

Rapportage

Naar verwachting zullen de resultaten van de gehele taalpeiling aan het eind van 1989 beschikbaar komen. De scholen die aan de taalpeiling hebben deelgenomen ontvangen een samenvattende publikatie over de resultaten. Voorzien is bovendien in voorlichtingsbrochures over de resultaten. Die brochures zullen naar alle basisscholen en scholen voor speciaal onderwijs worden gezonden.

Voortgang

De peiling van het taalniveau is de tweede 'activiteit' van het PPON-project. De eerste peiling betrof het leergebied rekenen. Daarvan verschijnen in het najaar van 1988 de resultaten. Na de taalpeiling zullen in de komende jaren nog peilingen volgen voor alle andere leer- en vormingsgebieden: verkeer, sociale wereldoriëntatie, kunstzinnige vorming, natuuronderwijs, gezondheidseducatie en Engels.